

Ю. О. Голобородько, аспірантка Львівської комерційної академії

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВ

Ефективне функціонування механізму гарантування безпеки банківської діяльності є одним із важливих питань розроблення банками України програм щодо забезпечення їх ефективної діяльності. Для того, щоб спрогнозувати та вибрати безпечні шляхи функціонування банку, потрібно розробити методіку діагностики стану його фінансової безпеки та кількісно оцінити вплив дестабілізуючих факторів, причини їх виникнення, інтенсивність дії.

Фінансова безпека банків повинна ґрунтуватись на використанні сучасних методів і прийомів менеджменту, відображати прозорість корпоративного управління, вміло поєднувати стратегічні, тактичні та поточні цілі функціонування банківських установ.

На нашу думку, на основі загальної теорії безпеки доцільною є побудова алгоритму дій банківської установи в кризових ситуаціях, що забезпечить вжиття таких заходів і кроків, які не дали б можливості опуститися за критичну межу і втратити свою фінансову незалежність. Така схема дій дозволить забезпечити фінансову безпеку і стабільність банківського бізнесу.

Фінансову безпеку банку можна розглядати як складну динамічну систему, тому що його діяльність зазнає впливу багатьох випадкових і невідповідних факторів. Фінансова безпека є характеристикою стану кредитної установи, і для її оцінки, на нашу думку, доцільно використовувати дані щодо результатів банківської діяльності, доповнені і оброблені з урахуванням певних критеріїв. Критерії фінансової безпеки у процесі оцінки результатів банківської діяльності визначаються з урахуванням стратегії і тактики діяльності банку на ринку фінансових послуг, його спеціалізації, здатності до інновацій і ризиків. Тому індикатори фінансової безпеки відображають як кількісні, так і якісні аспекти функціонування банку і ґрунтуються на прогнозуванні тенденцій розвитку банківських установ з урахуванням оптимістичних, песимістичних і найбільш імовірних сценаріїв розвитку подій.

На нашу думку, алгоритм побудови системи фінансової безпеки банку повинен охоплювати такі етапи:

- визначення стратегії розвитку банку та його місця у банківській системі України;
- аналіз зовнішніх і внутрішніх загроз, кризових ситуацій, що мали місце раніше, їх причин і шляхів вирішення;
- проведення аудиту наявних (раніше введених) заходів щодо забезпечення фінансової безпеки та аналіз їх відповідності виявленим загрозам;

- розробка нової системи фінансової безпеки банку: а) план усунення виявлених у процесі аудиту недоліків і загроз; б) пропозиції щодо вдосконалення фінансової безпеки банку, розрахунок усіх видів необхідних фінансових ресурсів; в) розрахунок планових щомісячних витрат на забезпечення функціонування системи фінансової безпеки банку та визначення доцільності запланованих витрат;
- створення структури забезпечення діяльності системи фінансової безпеки банку;
- проведення експертної оцінки дієвості системи безпеки банку, розробка основних положень її функціонування.

На сьогодні не існує єдиної методики оцінки фінансової безпеки банку, тому для отримання повної інформації про її рівень необхідно застосовувати сукупність методів, оскільки окремо жоден з них не надає повної інформації для прийняття управлінських рішень і планування відповідних заходів. Отже, фінансова безпека банків є важливим інструментом для досягнення їх комерційної мети – збільшення прибутку, накопичення капіталу, захисту їхніх інтересів, а також зміцнення позицій на ринку банківських послуг.

Голобородько, Ю.О. Системний підхід до забезпечення фінансової безпеки банків [Текст] / Ю.О. Голобородько // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (24-25 жовтня 2013 р.) : в 2 т. - Суми : УАБС НБУ, 2013. - Т. 2. - С. 99-101.